

Сигналізаційне повідомлення №14
від 06.12.2022 р.

В жовтні-листопаді 2022 р. агрометеорологічні умови загалом сприяли розвитку **мишоподібних гризунів**. Протягом жовтня спостерігалася помірно тепла з нерівномірним розподілом опадів та густими туманами погода. Середня місячна температура в жовтні 10,1° тепла на 1,7° перевищувала норму за кількості опадів 26 мм, або 67% від норми.

Середня місячна температура повітря в листопаді склала 3,5° тепла, що на 0,9° вище від норми. Кількість опадів становила 68 мм, або 170% від норми. Підвищений температурний режим сприяв накопиченню температур вище біологічного мінімуму для озимих культур. Сума ефективних температур з 01.10 по 10.11 накопичилася 169-206° при нормі 94-145°. Надходження холодної повітряної маси з північного заходу зумовило зниження температури вночі від 5° тепла до 1° морозу, а вдень від 6° тепла до 0°. 15-18 листопада на території області озима пшениця припинила вегетацію.

Міграцію гризунів на площі озимих зернових дещо стримували пізні строки сівби. Але по мірі появи сходів та розвитку рослин заселення все ж відбувалося і наразі при проведенні обстежень на площах озимої пшениці (особливо на посівах по попереднику соняшник) та озимого ріпаку, межуючих з полями кукурудзи, лісосмугами, іншими місцями резервацій фітофагів, а також на площах багаторічних трав встановлено, що збільшення чисельності мишоподібних гризунів продовжується. Так, на посівах озимої пшениці, озимого ріпаку виявлено заселення гризунами чисельністю 2-4 жили колонії/га, з 2-5 жилими норами в колонії. На багаторічних травах нараховується 6 жилих колоній/га, з 4-7 жилими норами в колонії.

Враховуючи здатність мишоподібних гризунів до міграцій та швидкого розмноження у сприятливих умовах, існує ймовірність масового їх поширення на площах озимини та багаторічних трав. Тому їх необхідно постійно обстежувати і за наявності 3-5 жилих колоній на 1 гектарі знищувати гризунів шляхом внесення дозволених родентицидів на основі діючих речовин бродіфакум, бромадіолон, флокумафен згідно з «Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» (Антимиша, принада, 2-3 пакетики (10 г) на нору, Рат Кіллер Супер, ГП, 5-10 кг/га). Ефективним засобом боротьби з гризунами є готові принади у формі воскових брикетів (0,005%-ний препарат Шторм) тощо. Брикети розкладають по 1 шт. в живу нору або на відстані 10-15 м. При його поїданні гризуни гинуть через 4-8 днів. Якщо 100%-ї загибелі шкідників не досягнуто, розкладання принад повторюють через 7-10 днів до досягнення бажаного ефекту.

Взимку за низької ефективності зернових принад по можливості слід використовувати аміачну воду (150-250 г/нору з обов'язковим притоптуванням). Смертність гризунів при застосуванні аміачної води сягає 100%.

Якнайширше слід застосовувати **біологічний метод**, який залишається найбільш екологічно доцільним способом боротьби з гризунами. В Переліку зареєстровані такі біопрепарати, як Бактоцид, с.м., 2-3 г/нору, Родента БЮ, з.п., 1-2 кг/га. Для самостійного виготовлення принад використовують Бактеронцид гель або Раттер, р., по 1 л/10 кг принади.

Використання засобів захисту від мишоподібних гризунів слід проводити за суворого дотримання регламентів їх застосування, вимог санітарної безпеки, охорони праці та навколишнього середовища!

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія САМБОРСЬКА

Начальник відділу прогнозування,
фітосанітарної діагностики та
аналізу ризиків

підписано

Володимир ТЕЛЕФУС